

Antti Lindtman sd m.fl.

Debattinitiativ om Socialdemokratiska riksdagsgruppens alternativa budget för 2017

Till riksdagens talman

Sipiläs regerings skattepolitik ökar inkomstskillnaderna och leder till en ojämn fördelning av bördorna. Ur rättvisesynpunkt är regeringens beskattningslinje ohållbar. Höginkomsttagarna får mer än låginkomsttagarna och intressegrupper som står regeringen nära får de största skattelättnaderna — med lånade pengar. Företagaravdraget, dvs. apotekaravdraget, skogsgåvoavdrag och sänkningarna av arvsskatten och gåvoskatten är exempel på den misslyckade skattepolitiken. I det här läget behöver vi rättvisa skattelösningar som stöder tillväxten och sysselsättningen. Regeringens nuvarande politik leder till att det nästa vår behövs ytterligare nedskärningar.

Det stora felet med regeringens ekonomiska politik är att den inte satsar på att främja sysselsättning här och nu. Sysselsättning och nya arbetstillfällen är en förutsättning för tillväxt och konkurrenskraft, men här visar regeringen prov på underlåtenhet. Regeringen har ännu inte erbjudit några direkta verktyg för att snabbt få bot på den dåliga sysselsättningen. Ett och ett halvt år har runnit iväg och inga konkreta sysselsättningsåtgärder med snabba effekter har syns till.

Det är mycket oroväckande att ungdomsarbetslösheten ökar och att unga blir utslagna. Under den förra regeringsperioden togs en ungdomsgaranti fram och regeringen avsatte 60 miljoner euro varje år för att genomföra den. Den nuvarande regeringen har slopat anslagen nästan helt och hållet. Likaså har den skurit ned de arbetskraftspolitiska anslagen trots att långtidsarbetslösheten ökar med stormsteg.

Antalet långtidsarbetslösa och svårsysselsatta ökar kraftigt. Långtidsarbetslösheten ökar till och med bland de unga. Vi måste därför sätta in snabbverkande, riktade insatser som höjer sysselsättningen och minskar och motverkar marginaliseringen.

I budgeten för nästa år går regeringen vidare med sin kortsiktiga nedskärningspolitik. Nivån på grundtrygghetsförmånerna har sänkts kraftigt och situationen hotar förvärras ytterligare, vilket leder till ökad fattigdom och ojämlikhet. Utöver nedskärningarna i förmåner och ersättningar sparar regeringen in genom de kommunala tjänsterna — nästa år genom att försvaga tjänsterna för äldre och i fortsättningen genom ingrepp i tjänsterna för personer med funktionsnedsättning. Samtidigt har regeringen ställt upp som mål att vårdreformen ska ge inbesparingar på hela 3 miljarder euro. Detta i kombination med den marknadsorienterade valfriheten kan enligt sakkunniga inte innebära mycket annat än att servicen försämras eller att självriskandelarna ökar avsevärt.

Debattinitiativ DI 18/2016 rd

Höjningen av klientavgifterna inom social- och hälsovården försvagar ställningen i synnerhet för dem med de lägsta inkomsterna, de långtidssjuka, de äldre och de arbetslösa. Försvagningen av de primära förmånerna tvingar till långvarigt beroende av utkomststødet. Detta beroende skärper i sin tur tröskeeffekten och gör det svårare att få ens kortvarig anställning.

De beslut om att skära i utbildningen och forskningen som regeringen Sipilä har fattat kommer i det långa loppet att stå Finland och finländarna mycket dyrt. Finländska och internationella experter har i stort sett enhälligt fördömt regeringens kortsiktiga nedskärningar i det som utgör grundläggande förutsättningar för att Finland ska kunna hävda sig. Nedskärningarna, som sträcker sig över hela utbildningskedjan från småbarnspedagogiken ända till universitetens undervisnings- och forskningsarbete, undergräver en hållbar ekonomisk tillväxt, utveckling av exporten, uppkomsten av nya högproduktiva arbetstillfällen och förändringar i näringsstrukturen. Nedskärningarna i universitetens grundläggande finansiering och i Finlands Akademis och Tekes konkurrensutsatta forskningsfinansiering hotar att utarma hela det finländska innovationsekosystemet. För att kunna lyfta Finland måste vi vara ett föregångsland inom utbildning och forskning.

Regeringens politik kräver ett verkligt alternativ, och socialdemokraterna kan lägga fram ett sådant.

Det ekonomiska läget i Finland är allvarligt och det behövs åtgärder som stärker sysselsättningen och stabiliserar den offentliga ekonomin. Men åtgärderna måste vara rättvisa och ta hänsyn till vars och ens betalningsförmåga. Också höginkomsttagarna måste bära sin del av bördan.

Det centrala i vår skattepolitik är att skapa ett rättvist skattesystem som stöder tillväxt och sysselsättningen och betalningsförmågan. Beskattningen bör justeras så att man kan klara sig och försörja sin familj genom det egna arbetet. I socialdemokraternas alternativ lindras beskattningen av låg- och medelinkomsttagare och pensionstagare samt arbetslösa. Skattebasen breddas mot den underbeskattade finanssektorn.

Till en rättvis beskattning hör att skattelättnader för löntagarna också utsträcks till pensionstagarna. Den här gången omfattade regeringens skattelättnader också pensionstagarna, men de indexsänkningar som gjordes samtidigt leder till att pensionstagarnas köpkraft sjunker. Socialdemokraterna godtar inte den beskattningsmässiga särbehandling av pensionärerna som regeringen verkställde i början av året och vill rätta till det missförhållandet.

Vi godkänner inte heller de ojämlika beslut som drabbar barnfamiljerna och kräver att de oskäliga sänkningarna av de lägsta förmånerna dras tillbaka.

Äldreomsorgen, dess kvalitet, personaldimensionering och kompetens måste tryggas. Äldreomsorgslagen måste följas konsekvent och vi får inte längre sänka nivån på vården av och omsorgen om våra äldre. Det var välkommet att regeringspartiernas grupper i finansutskottet — i linje med våra krav — beslutade dra tillbaka den sänkning av fronttillägget för våra krigsveteraner som regeringen föreslog. Vi vill dessutom säkerställa att veteranerna får god och individuell rehabilitering oberoende av deras boendeform.

Debattinitiativ DI 18/2016 rd

Bostadspolitiken och stödet till boende måste förbättras systematiskt som ett led i ett hållbart samhälle. Vi behöver också säkerställa produktionen av bostäder med skälig hyra.

Vi når ingen tillväxt genom nedskärningar i forskningen och utbildningen. Vår alternativa budget rättar till ett av de mest flagranta missförhållandena i regeringens politik, nämligen nedskärningarna inom utbildningen med hundratals miljoner euro.

Finland måste vid sidan av exporten satsa på en innovationsdriven ekonomisk tillväxt. Produktiviteten måste förbättras, kvaliteten höjas och utbudet på varor och tjänster breddas. Regeringen stirrar sig blind på priskonkurrensen och fokuserar inte tillräckligt mycket på att konkurrera med kvalitet, lyfta fram mervärdet med varor och tjänster och framhålla att kompetens och export kostar mer.

Den utdragna arbetslösheten försämrar tillväxtmöjligheterna i ekonomin. Nu krävs åtgärder som stöder sysselsättningen och exporten samt investeringar som stärker tillväxten.

Socialdemokraterna erbjuder en rättvis modell för anpassning av ekonomin. Då behöver man inte skära i trygghetsförmånerna för barnfamiljer, pensionärer och arbetslösa. Vårt alternativ innehåller konkreta sysselsättningsfrämjande förslag här och nu. Finland måste lyftas in på arbetslinjen. Socialdemokraternas modell är mer ansvarsfull, eftersom den innebär lägre skuldsättning än regeringens. Vi vill hålla fast vid vår viktigare konkurrensfaktor — kompetensen. Det gäller att inte kapa Finlands framtid.

Vi föreslår

att riksdagen håller en aktuell debatt om Socialdemokratiska riksdagsgruppens alternativa budget.

Debattinitiativ DI 18/2016 rd

Helsingfors 27.10.2016

Antti Lindtman sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Lauri Ihalainen sd
Erkki Tuomioja sd
Timo Harakka sd
Mika Kari sd
Satu Taavitsainen sd
Ilmari Nurminen sd
Susanna Huovinen sd
Riitta Myller sd
Tarja Filatov sd
Ilkka Kantola sd
Suna Kymäläinen sd
Jukka Gustafsson sd
Harry Wallin sd
Maria Tolppanen sd
Pia Viitanen sd
Antti Rinne sd
Tytti Tuppurainen sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Joona Räsänen sd
Krista Kiuru sd
Sanna Marin sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Sirpa Paatero sd
Anneli Kiljunen sd